

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Pre-Experimental Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีขั้นตอนดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ขอบเขตการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผลการวิจัย
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อวิเคราะห์ค้นคว้าประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนและหลังเรียนคัวเบนท์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการเรียนคัวเบนท์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. คัดนี้ประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น มีค่าสูงกว่า 0.5

3. นักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคปักษิ และลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ระดับปริญญาตรี ภาคปักษิ หลักสูตรสาขาวิชาการคอมพิวเตอร์ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ วิธีการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น

3. ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยสาระเกี่ยวกับการทักทาย การกล่าวลา การแนะนำ การบรรยายลักษณะของคนต่างด้าวและสถานที่ การพูดโทรศัพท์ การถามและการนიยถาง การเขียนและการขายตั๋วของ การเชิญ และการกล่าวแสดงความรู้สึก

4. ตัวแปรเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลองกับนักศึกษาถ้วนตัวอย่าง คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 16 สัปดาห์ ๆ ละ 3 คาบ คาบเรียนละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 6 หน่วย ประกอบด้วย

หน่วยการเรียนที่ 1 การทักทาย- การแนะนำตัว และกล่าวลา

หน่วยการเรียนที่ 2 การบรรยายลักษณะของคน สิ่งของและสถานที่

หน่วยการเรียนที่ 3 การพูดโทรศัพท์

หน่วยการเรียนที่ 4 การถามและการบอกทาง

หน่วยการเรียนที่ 5 การซื้อและการขายสิ่งของ

หน่วยการเรียนที่ 6 การเชิญและการกล่าวแสดงความรู้สึก

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี แบบปรนัยชิดเดือกดอน 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3. แบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 15 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ $85.00/80.38$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ค่านิประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคะแนนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 65.98 หรือเท่ากับ 0.6598 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ค่านิประสิทธิผล คือ 0.50 นั่นคือผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ร้อยละ 65

3. นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความพึงพอใจต่อบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D = 0.70)

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ $85.00/80.38$ หมายความว่า บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถทำให้นักศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้เฉลี่ยร้อยละ 85.00 และ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเฉลี่ยร้อยละ 80.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ $80/80$ ที่กำหนดไว้และถือว่าเป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนในชั้นเรียนจริงได้ ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นสื่อการสอนที่ทันสมัย ส่งเสริมการเรียนรู้ แบบเอกสารบุคคล ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการและรวดเร็วตามความสามารถของ แต่ละบุคคล วิธีการและขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาให้มีรูปแบบการฝึกทักษะการฟัง การพูดออกเสียง การอ่านและเขียนมีใบงานสอดแทรกให้ผู้เรียนได้ฝึกเขียนผ่านแบบพิมพ์ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนในห้องเรียนปกติ ผู้เรียนสามารถศึกษาบททวนได้ตามความต้องการโดยไม่มีข้อจำกัด ในเนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนจะมีแบบฝึกหัดท้ายบทเพื่อให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบตนเองและ เกิดความภาคภูมิใจ ผู้เรียนรู้สึกว่ามีได้กำลังแข่งขันกับเพื่อนในชั้นเรียนแต่กำลังแข่งขันกับ ตัวเอง ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นในการต้องการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

1.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้ออกแบบและพัฒนา ตามลำดับขั้นทางวิชาการ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน (สถานที่ เจริญฉาย. 2533 : 142-173) ดังนี้

1.1.1 การออกแบบเป็นไปตามกระบวนการที่เป็นมาตรฐาน ผ่านการ วิเคราะห์หลักสูตรวิเคราะห์เนื้อหา พิจารณาคุณภาพผู้เรียน กำหนดคุณประสิทธิภาพเรียนรู้

ออกแบบและดำเนินขั้นตอนการทำงาน การเขียนผังงาน (Flowchart) การสร้างบัตรเรื่อง (Storyboard) และศึกษาการพัฒนาโปรแกรม ในส่วนของเนื้อหาหนึ่งได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษ และเป็นอาจารย์เจ้าของภาษาโดยตรง ที่ทำการสอนในระดับปริญญาตรี ในห้องเรียนปกติและเกี่ยวกับเนื้อหาโดยตรง

1.1.2 ในส่วนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผู้วิจัยได้ศึกษาโปรแกรม Macromedia Flash MX เพื่อใช้ในการพัฒนาบทเรียนและตัดแต่งรูปภาพประกอบเนื้อเรื่อง โดยใช้โปรแกรม Adobe Flash cs4 ซึ่งบทเรียนได้ออกแบบให้ใช้งานได้อย่างอิสระ ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมและกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ อย่างเป็นขั้นตอนและทำการทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพและข้อบกพร่อง ก่อนนำมาใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

1.1.3 การประยุกต์ใช้ผู้วิจัยได้นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ ไปทดลองใช้ (Try-out) แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) กับนักศึกษาจำนวน 3 คน และ ได้นำข้อมูลร่วมมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นได้นำไปทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) กับนักศึกษาจำนวน 9 คน แล้วนำข้อมูลร่วงไปปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ในการทดลองภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่าง

2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6598 หรือคิดเป็นร้อยละ 65.98 หมายความว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 65.98 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณคดya ศิริสุติษัย (2545 : 112) พบว่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้น มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.76 แสดงว่ามีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 76 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวีรบุฑ์ นิชัย (2546 : 106) ซึ่งพบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นป্র�อมศึกษาปีที่ 5 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.72 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เพิ่มขึ้นได้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีรูปแบบของบทเรียนที่หลากหลาย มีการออกแบบให้มีทั้งภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง เสียง รวมถึงลักษณะตัวอักษรที่มีรูปแบบเหมาะสม สวยงาม ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานกับการเรียน ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียนและให้ข้อมูลป้อนกดันเพื่อเสริมแรง โดยอาศัยทฤษฎีการเรียน โดยความรู้ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองกับผู้เรียน และ

สื่อการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยี ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันได้ระหว่างผู้เรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลที่ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันทีเพื่อเป็นการช่วยเสริมแรงแก่ผู้เรียน

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทดสอบค่าเฉลี่ยของนักศึกษา ($t_{\text{student}} = 2.542$: 74) พนวณว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการสะกดคำมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งทดสอบค่าเฉลี่ย กิตติมศักดิ์ มะลิทอง (2536 : 63) ที่กล่าวไว้ว่า “นักเรียนที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาที่ไม่เข้าใจและสามารถทบทวนการเรียนได้ด้วยตนเองหลายครั้ง ซ้ำ ๆ จะเกิดความเชื่อใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนช่วยพัฒนาให้นักเรียนรู้จักคิดและตัดสินใจในการใช้ยุทธวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาทางค้าน ศตวรรษปัจจุบัน” และสังคม ของนักเรียนเองก็ต้องคุ้มค่า ดังนั้นจึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลังเรียนสูงขึ้น (ภวีวรรณ กิรติกร. 2540 : 20)

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทดสอบค่าเฉลี่ยของสมมติฐานที่ตั้งไว้และทดสอบค่าเฉลี่ยของ วีรบุรุษ นิชชัย (2546 : 106) ซึ่งพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้นสามารถทำให้ผู้เรียนรู้สึกตื่นเต้นเมื่อได้เรียน เพราะให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน ตลอดจนช่วยให้รู้จักคิดและปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน ได้เรียนตามเนื้อหาที่ตนต้องการตามลำดับขั้นตอนจากจ่าฝ่ายไปหาฝ่าย ได้ลงมือปฏิบัติเอง จึงทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1.1 การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นการร่วมมือกันอย่างเป็นระบบระหว่างผู้สอน นักเทคโนโลยีการศึกษา นักคอมพิวเตอร์ นักจิตวิทยา นักออกแบบและนักวัสดุ เพื่อให้ได้มาซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.2 ผู้ที่จะพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะต้องศึกษาหลักสูตร จัดเรียงลำดับเนื้อหาเพื่อกำหนดกิจกรรมและขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำให้เกิดสิ่งเร้าและการตอบสนองในบทเรียนอยู่ตลอดเวลาและเหมาะสมสมกับบุคลิกของกลุ่มผู้เรียน

1.3 ผู้ที่จะพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะต้องศึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถเลือกใช้โปรแกรมที่เหมาะสมและสามารถพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ตรงตามที่ออกแบบไว้

1.4 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้นนี้จะต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ เช่น มีความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทั้งนี้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถรองรับการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้คือนั้น ควรใช้รุ่น Pentium ความเร็ว 100 MHZ ขึ้นไป และมี Ram อย่างน้อย 16 MB หากใช้เครื่องรุ่นที่ต่ำกว่านี้การทำงานของข้อมูลภาพกราฟฟิคที่มีความละเอียดสูงและเสียงจะแสดงผลช้า และทำให้การทำงานผิดพลาดได้

1.5 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีประสิทธิภาพต้องมีการออกแบบและพัฒนาอย่างมีระบบ มีวิธีทดลองเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขอย่างถูกต้องก่อนที่จะนำไปทำการทดลอง

1.6 รูปแบบและขนาดของตัวอักษร (Front) ควรใช้ตัวอักษรที่มีขนาดและแบบที่มาตรฐานสามารถแสดงผลกับเครื่องคอมพิวเตอร์ทั่วไปได้

1.7 การใช้สีของตัวอักษรไม่ควรใช้สีที่ตัดกันอย่างรุนแรงในปริมาณที่เท่ากัน เพราะนอกจากจะไม่เกิดชุติเด่นแล้ว ผู้เรียนอาจขาดความสนใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้ ควรใช้สีที่มีความเข้มข้นต่ำ ไม่ให้ดูเป็นประกายเดื่องหรือส่องผลกระแทกต่อสายตา

1.8 การเลือกภาพประกอบ ไม่ควรใช้ภาพที่มีความละเอียดสูงโดยเฉพาะภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหวมาก เพราะจะต้องใช้หน่วยความจำมากเกินความจำเป็นและทำให้เครื่องทำงานช้าลง

1.9 การพากย์เสียงบรรยายประกอบการสอนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาอังกฤษ ควรให้ความสำคัญในเรื่องการใช้เสียงพากย์จากเจ้าของภาษา เพราะเสียงหรือสำเนียงของเจ้าของภาษา มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบูรณาissanที่ดีและถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.1 ควรศึกษาประสิทธิภาพและการทำงานของโปรแกรมที่ใช้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างละเอียด

2.2 ควรศึกษาโปรแกรมอื่น ๆ ที่สามารถใช้งานร่วมกันได้ (Support) เพื่อใช้ในการนำเสนอองค์ประกอบต่าง ๆ ของบทเรียน

2.3 ควรเตรียมอุปกรณ์ต่อพ่วงกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่พร้อมสำหรับการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เช่น ชาร์ดการ์ด (Sound Card) หูฟัง (Head Phone) และลำโพง (Speaker) ที่ทำให้เกิดเสียงในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งกรณีต้องการใช้เสียงเพื่อการฟังแบบเดี่ยวหรือกลุ่ม

3. ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปพัฒนาในครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษางานวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับถักยฉะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน

3.2 ควรพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สามารถเลือกเนื้อหาหรือกิจกรรมที่เหมาะสม สำหรับผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน

3.3 ใน การออกแบบเนื้อหาของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษ ไม่ควรสอนโดยการนำเสนอนื้อหา ไวยากรณ์และคำศัพท์ที่มีปริมาณมากเกินไป จะทำให้นักศึกษาเกิดความเครียด เมื่อหน้าyx และไม่สามารถเข้าโปรแกรมการเรียน ควรรวมเนื้อหาของบทเรียนที่สอดคล้องกันเข้าด้วยกันหรือเลือกเฉพาะบางเรื่องมาพัฒนาเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพราะเนื้อหาบางอย่าง ไม่เหมาะสมที่จะจัดให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ผ่านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.4 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ควรเลือกกลุ่มที่มีประสบการณ์พื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อผู้วิจัยจะไม่ต้องเสียเวลาในการปรับฐานความรู้หรืออบรมคอมพิวเตอร์ เมื่อถัดไปแล้วกลุ่มตัวอย่างก่อนทำการทดลอง

3.5 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอนแบบปกติ

3.6 ควรศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทเรียน การออกแบบ ตลอดจนผู้สอนทั้งที่เคยใช้และไม่เคยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน